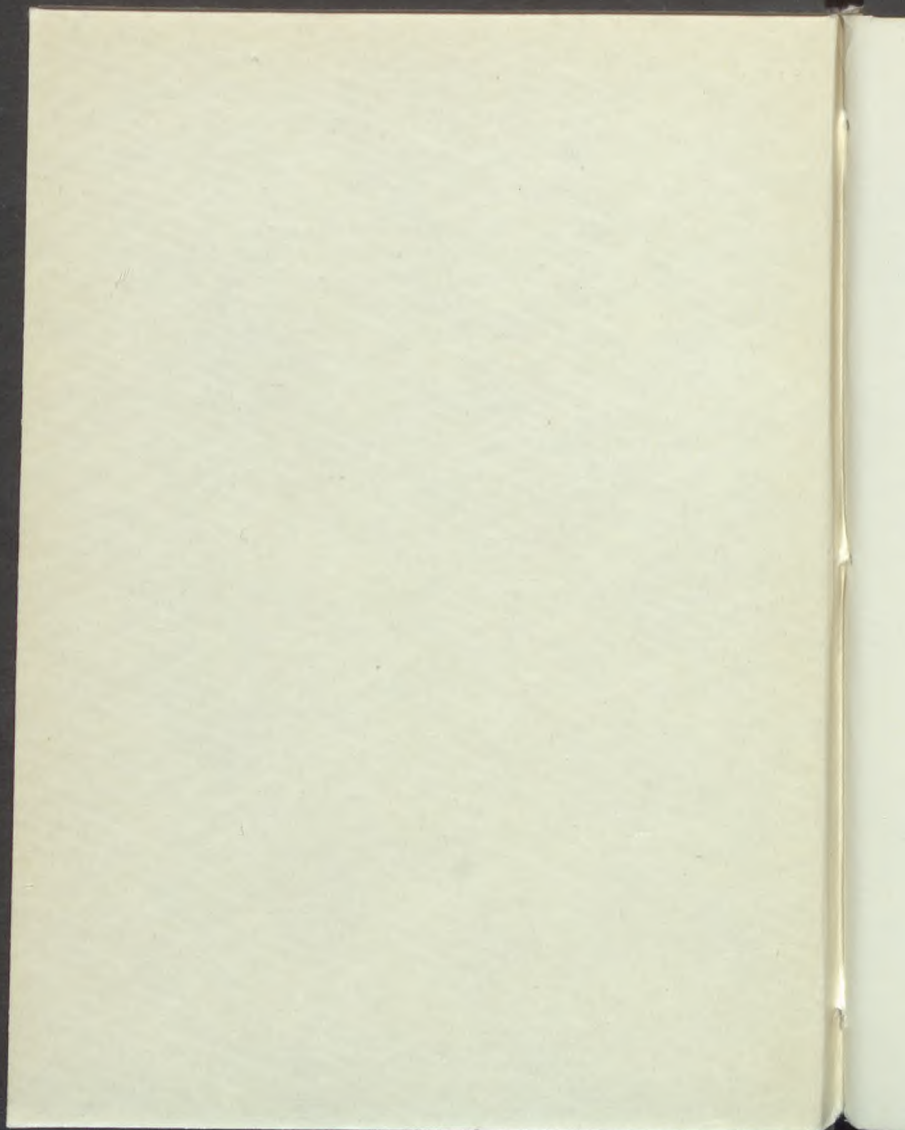
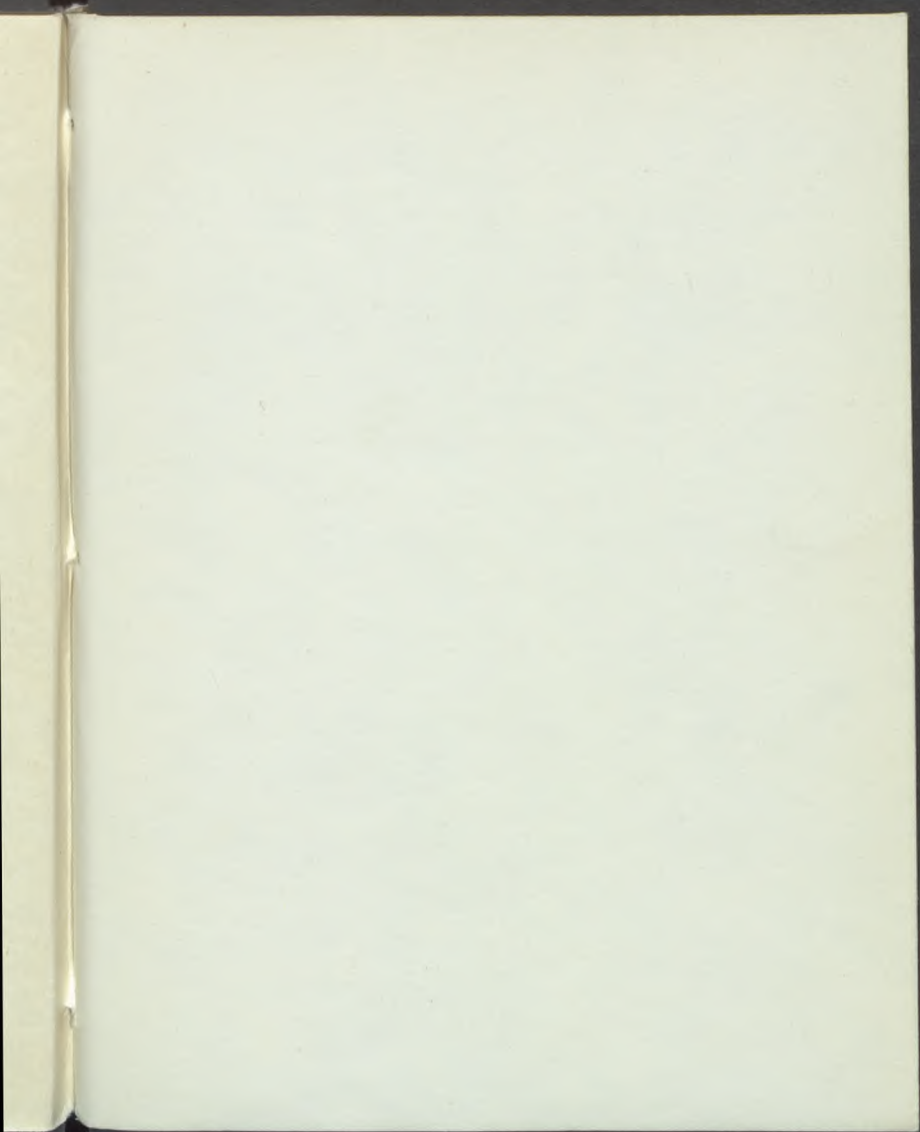

11244

276

10

1

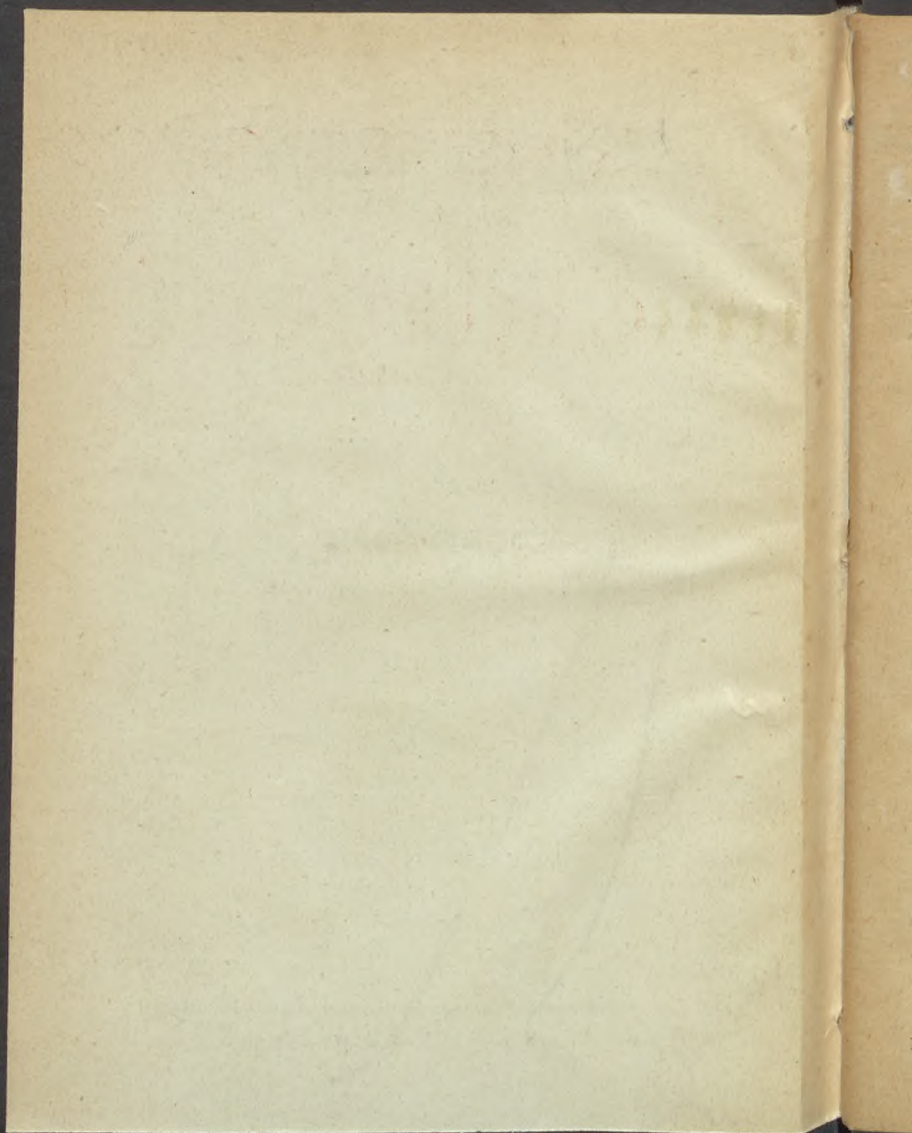
Gosztónyi Adám

11244

Szerencsés aranyások

276.

11.244/276

A SZERENCSES ARANYÁSÓK

REGÉNY

IRTA

GOSZTONYI ÁDÁM

LITERÁRIA KIADÓVÁLLALAT KFT.

be

VILÁGVÁROSI REGÉNYEK

Copyright by Világvárosi Regények

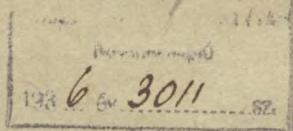
Minden jogot fenntartunk.

A fõdelet Csizmazia Kálmán készítette.

Foto: Metro.

11.244/276

Megjelenik hetenkint kétszer: hétfõn és pénteken.

Szerkesztõség és kiadóhivatal:

Budapest, V., Vilmos császár-ut 34. Tel.: 24-7-98.

A szerkesztésért és kiadásért felelõs:

dr. id. Kovács Dénes.

Elõfizetési ár: egy évre 9.60 P, félévre 4.80 P.

Kéziratot csak a bélyeg mellékelése esetén küldünk vissza,
de nem felelünk érte.

Hungária Hirlapnyomda R. T., Budapest

HETENKINT KÉT VILÁGVÁROSI REGÉNY JELENIK MEG.

I.

Két fiatalember ül a tenger partján. Az óceán, amelynek végtelen vize nyugtalanul fodrosodik előttünk, a Csendes-óceán. A név azonban nem azt jelenti, hogy az óriási víztömeg állandóan tükörsíma. Lehet, hogy véletlenül olyan volt, mikor az első konkvisztádor felfedezte s azért nevezték el Csendes-óceánnak. Most azonban egyáltalában nem csendes. Nyugtalanul hullámszik, nekirohan a partnak, mossa, nyaldossa a homokot, mintha az volna a szándéka, hogy elnyelje az egész szárazföldet.

Ezt a vizet bámulta a két fiatalember elmerülve, mintha sose láttak volna még tengert. Pedig ahonnan jöttek, ott is láthattak egy elég nagy tengert, az Atlanti-óceánt..

A két fiatalember keletről jött ide, vagyis New-Yorkból, Amerika másik oldaláról. Három hétig tartott, amig ideérkeztek. Elég gyorsan tették meg az utat, ha arra gondolunk, hogy az első pionírek, akik ekhós-szekérrel vonultak kelet felől nyugatra és közben az indiánokkal is harcoltak, mint ez a moziképeken szemléltetően

látható, körülbelül egy évig vándoroltak, amíg hegyeken, völgyeken, vadonon és víztelen pusztaságon keresztül eljutottak a nyugati partra. Ezzel szemben a vasut öt nap alatt megteszi a négy és félezer kilométeres távolságot, sőt a legújabb áramvonalas vonatok, amelyeket már nem gőz hajt, hanem Diesel-motorok, két nap alatt... Viszont repülőgépen el lehet jutni New-Yorkból Los Angelesbe húsz óra alatt is...

Ha a modern technika adataihoz hasonlítjuk a két fiatalember útját, akkor bizony soknak mondható a három hét, ami alatt elérkeztek Los Angelesbe. Csakhogy meg kell gondolnunk, hogy ők pénz nélkül utaztak. Az egyiknek, akit Seymournak hívtak, mindössze egy dollár, a másiknak, aki a Tim névre hallgatott, csak egy quarter, vagyis negyed dolláros ezüstpénz volt a zsebében.

Ilyen csekély felszereléssel bizony csoda, hogy három hét alatt megtették a több ezer kilométeres utat. Gyalog indultak el, de persze nem gyalog tették meg az egész utat, mert akkor három hónap is kevés lett volna. Helyenként felkérérdzkedtek a mellettük elrobogó autókra s mindig akadt olyan autó, mely tovább vitte őket néhány száz kilométerrel nyugat felé...

A két fiatalember azt remélte, hogy Kaliforniában könnyebb és jobb megélhetést fog találni. Nem akartak moziszinészek lenni, bár nem riadtak volna vissza ettől sem. Sok mindenfélét megpróbáltak már mind a ketten...

Igy például Seymour már jegyszedő is volt

egy moziban, sőt később odáig vilte, hogy a személyzet felügyelője lett. A mozit azonban eladták s így Seymour kicsöppent a moziszakmából. Elmehetett volna hivatalnoknak is, hiszen középiskolát végzett, de ehhez nem volt kedve. Ugyanis útálta az ülő foglalkozásokat, éppúgy, mint Tim, akivel együtt járt iskolába.

Nagyon megértették egymást, tökéletes lelki harmónia volt köztük és külsőleg sem nagyon különböztek egymástól. Seymour valamivel magasabb volt és világosabb barna, Tim alacsonyabb és a haja feketén göndörödött, mintha olasz származású lenne. Seymournak porcellánkék szeme volt, Timnek pedig fekefe, amely olajosan, sötétén villogott. Nézeteik azonban közösek voltak.

Abban azonban mindketten megegyeztek, hogy a munka nem szégyen ugyan, de nem is dicsőség. A legnagyobb baja az volt előttük a munkának, hogy unalmasnak találták. Mindketten könnyű pénzkeresetre vágytak, mint az amerikai fiatalság legnagyobb része. Ők úgy találják, hogy a könnyen szerzett pénzt jobban esik elkölteni, több élvezetet lehet vásárolni rajta, mint a nehezen szerzett pénzen, amihez véres verejték tapad s amit nem tud az ember gondtalanul, örömmel kiadni.

— Boxoló leszek — jelentette ki Seymour egy héttel azután, hogy a mozi-állásból kicsöppent.

— Hogy jutott ez eszedbe? — érdeklődött Tim, akinek nagyon tetszett az ötlet.

— Találkoztam a Broadwayn a nagybátyámmal, aki manager — felelte Seymour — és megígérte, hogy felvesz az istállójába...

A helyzet megértéséhez tudni kell, hogy Amerikában a sportemberek és egyéb vállalkozó szellemű gentlemanek éppúgy tartanak maguknak boxolókat, akiket felléptetnek a mérkőzéseken, mint ahogy Európában az urak verseny-istállókat tartanak.

Seymour nagybátyja, Mr. Mayer, boxoló-istállót tartott. Négy-öt boxolót menedzsel, akik fix fizetésre dolgoztak neki, viszont ő díjakat nyert velük, fogadott rájuk, papírformát vezetett róluk, csalt velük, championságra trenirozta őket, szóval igyekezett minél nagyobb üzletté fejleszteni a vállalkozást...

Seymour a középsúlyba került és aránylag kitűnően bevált. Egyelőre nyolcvan dollárt kapott egy hétre Mr. Mayertól és ezért köteles volt utasítás szerint trenirozni és mindenkivel kiállni, akit a manager kijelölt a számára. Hetenként, vagy kéthetenként mindig akadt egy-egy kisebb mérkőzés, amit valamelyik klub rendezett s ahol Seymour rendszerint elnyert egy-száz-, vagy kétszázdolláros díjat a gazdája számára.

Tim egy napon meglátogatta a barátját, mikor a tornateremben trenirozott s ez alkalommal találkozott Mr. Mayerrel is.

A nagybácsi manager a bemutatkozás után minden bevezetés nélkül azt mondta Timnek:

— Vesse le a kabátját...

Tim csodálkozott kissé a felszólításon, de szó nélkül levetette a kabátját.

— Vesse le az ingét is — komandírozott tovább Mr. Mayer.

Tim nem tiltakozott, hanem kíváncsian levetette az ingét is és ott állt Mr. Mayer előtt félmeztelenül.

— Hm... — monda Mr. Mayer elgondolkozva, miközben Tim felsőtestét tapogatta, — könnyűsúlyú... De elég jó testalkata van... Lehet belőle valamit csinálni...

Tim azon gondolkodott, hogy bevallja-e Mr. Mayernek, hogy ő még sosem boxolt azelőtt? De a manager ügylátszik, nem is törődött ezzel, meg se kérdezte, csak annyit mondott Seymour-nak:

— Tanítsd be a barátodat... boxoljatok kicsit.

Seymour, mint említettük, nehézsúlyú volt, Tim viszont könnyűsúlyú. Ennek az lett a következménye, hogy Seymour a negyedik, vagy ötödik menetben, bár inkább csak imitálta az ütéseket, véletlenül úgy odavágott Tim oldalbordájára, hogy barátjának elakadt a lélegzetvétele és nyögve kuporodott össze.

Tim először azt hitte, hogy az oldalbordája tört össze, de aztán kiderült, hogy nem történt semmi baj. Egy hétig érezte az ütést, sajgott az oldalbordája, de ez nem vette el a kedvét a boxolástól. Hiszen Mr. Mayer olyan kedvező feltételeket kínált! Ötven dollár egy hétre, kétévi szerződés és nem kell érte egyebet csinálni,

mint trenirozni és néha kiállni mérkőzésre, ami biztos győzelemmel végződik.

Mr. Mayer ugyanis megsúgta Timnek bizalmasan:

— Ne félj semmit! Olyan alakokkal állítlak össze, akiket biztosan leversz. Az én érdekem, hogy boxolóim veretlenül jussanak előre...

Valóban, Tim diadalmasan megnyerte az első mérkőzést. Egy könnyűsúlyú spanyollal került össze, akit a harmadik menetben leütött. Vagy meg volt fizetve a spanyol, hogy engedje magát leütni? Mit lehet tudni?

Mr. Mayer olyan ravasz róka volt, hogy nem lehetett belelátni a kártyáiba. Tim azonban egyszer véletlenül mégis belelátott. Egy halvány fiatalemberrel ismerkedett össze, aki a torna-terem előtt tíz centet kért tőle. Tim odaadta a kért összeget, mire a halvány fiatalember hálából azt mondta:

— Figyelmeztetem magát valamire... De ne mondja el, hogy tőlem hallotta. Mr. Mayer csak ki akarja használni magát...

— Engem? Hogyan?

— Kétéves szerződést adott, de nem lesz maga nála félévig sem.

— Hát hol leszek?

— A kórházban — felelte a halvány fiatalember — ott, ahol én voltam...

— Maga a kórházból jön?

— Igen. Azelőtt én is Mr. Mayer istállójában voltam, nem is két-, hanem hároméves szerződéssel. De a szerződésben van egy pont, hogy

ha valamilyen okból négy hétig se nem trenirozok, se nem boxolok, akkor a szerződés megszűnik. Én pedig három hónapig a kórházban voltam.

— Miért? Mi történt?

— Egy kis baleset.

— Elütötte egy autó?

— Dehogy. Kid Chocolate ütött el.

— Az a kubai boxoló?

— Igen. Kid Chocolate lesz a legközelebbi könnyűsúlyú világbajnok. Őt is Mr. Mayer menedzseli, de titokban. Senki nem tudja, hogy az istállójában van. Mr. Mayer ennél fogva szerződött egy-egy gyöngébb boxolót, mint engem, meg magát, enged nekünk pár mérkőzést nyerni, hogy jobb nevünk legyen a sportrovatban, aztán összeállít Kiddel, aki palacsintává lapít és szaporítja diadalainak a számát. Én három hónapig feküdtem a kórházban, mert két bordám eltört és majdnem a nyakcsigolyám is... És vége a szerződésnek...

Tim megköszönte a felvilágosítást és rögtön közölni akarta a dolgot Seymourral, de nem találta sehol. Érdeklődött Mr. Mayernél, aki sajnálkozva mondta:

— Seymourt egy kis baleset érte... Össze került egy boxolóval, aki jobb formát mutatott, mint számítottuk... A Flower-szanatóriumban van...

Szerencsére Seymour szívós természet volt és mindössze három hétig feküdt a szanatóriumban. Amint kikerült, így szólt Timhez:

— Nem maradunk tovább New-Yorkban... Elmegyünk nyugat felé... Talán arra sikerül valami könnyű keresethez jutni...

Igy vágta neki az útnak. Felkapaszkodtak az országúton haladó teherautókra, megálltak a városokban, itt-ott dolgoztak is egy-két napot. Aztán tovább, tovább...

Most végre itt voltak és nézték a Csendes-Óceánt...

*

— Tovább már nem mehetünk — jegyezte meg Tim.

— Igazad van — felelte Seymour mélabúsan — vissza kell fordulnunk...

— Itt sem lehet pénzt csinálni — csóválta a fejét Tim — pedig azt hittem, hogy bejutunk valami mozistúdióba...

— Ügylátszik, ez még nehezebb mesterség, mint a boxolás — málázott Seymour.

Ekkor ugyanis már négy hete próbálkoztak Hollywoodban, de semmire sem mentek. Talán az volt az oka, hogy némileg lerongyolódott állapotban voltak. Talán az, hogy különben sem termelt egyikük sem moziszínésznek. Most itt ténferegtek Los Angelesben és mindössze pár cent csörgött a zsebükben.

Ez a pár cent volt a bástya, mely köztük és az éhenhalás között állt.

— Nincs más hátra — állapodtak meg — vissza kell szépen baktatnunk Newyorkba...

Egyideig még ott ültek és nézték a tengert. Lassan besötétedett. A parton felgyúltak a lám-

pák, a sötét vizen kivilágított hajók úsztak s a távolból a világítótornyok fénye csillámlott.

— Az éjjel még a Misszió-házban alszunk — jelentette ki Seymour — és holnap hajnalban indulunk...

A Misszió épülete a város szegény negyedében húzódott meg. Itt gyültek össze azok, akiknek nem volt szállásuk és nem akartak a parkokban aludni. A Misszió épületében mégis vett ágy várta őket, zuhanyfürdőt is lehetett venni, sőt reggelit is kaptak. Igaz, hogy mindezeknek a fejében másnap részt kellett venniök az istentiszteleten...

De ez nem nagyon aggasztotta sem Seymourt, sem Timet.

— Majd korán reggel megszökünk...

De ez a tervük sem sikerült. Úgy látszik, minden összeesküdött ellenük. Seymour elaludt és Tim sem nyitotta fel a szemét, csak mikor már költögettek. Akkor pedig már nem lehetett menekülni, mert a Misszió egyenruhás hivatalnoka vigyázott rájuk és kísérte őket az istentiszteletre...

Végig kellett hallgatniok a zsolozsmákat, sőt énekelni is a harmóniummal. Csak másfélórai imádkozás után tudtak megszabadulni.

— Na, ezért megfizettünk — nyögte Tim, mikor végre kikerültek az utcára...

— Indulhatunk — adta ki a jelszót Seymour.

*

Megindultak.

Most keletnek mentek, New-York felé, hogy visszakerüljenek a szörnyű metropolisba, amelynek kavargó áradatából idáig sodródtak. Ugyanaz az út várta őket, amit egyszer már megtettek. Csakhogy most nehezebbé tette lábukat a sok csalódás. Úgy látszott, hogy a kalandok nem olyan színesek, mint a regényekben. Az élet valósága elsűrűkíti őket. Nem lehet olyan könnyen megfogni a szerencsét még Amerikában sem, hiába fiatal az ember és duzzad a lelkében a vállalkozó szellem...

— Tudod, Tim — mondta Seymour, amikor kiérkeztek a városból és az országúton baktattak, — nem riadnék vissza holmi erőszakosabb eszköztől sem, ha azzal párezer dollárhoz lehetne jutni...

— Ki riadna vissza? — visszhangozta Tim — csak jönne valami jó alkalom. Mert annak aztán igazán semmi értelme, hogy belerohanjunk valamibe, aminek az a vége, hogy bekaszliknak... Itt, Kaliforniában, szigorúbbak a törvények, mint New-Yorkban...

— Persze, persze... bólogatott Seymour, — annyi eszem nekem is van! De azért nem árt, ha az ember nyitva tartja a szemét...

— Egyelőre jó lenne valami autót fogni — mondta Tim, — mert már alig bírom a lábamat...

Megállt az országút szélén. Seymour is megállt és a távolba nézett. Egy nehéz limousine közeledett zúgva feléjük.

Seymour amerikai szokás szerint integetni kezdett a hüvelykujjával, ami az országutak nyelvén azt jelentette, hogy szeretnék, ha az autó megállna és elvinné őket egy darabig...

A limousine azonban nem állt meg. Zúgva elrohant mellettük, még csak le sem lassított.

— Vigye el az ördög — morogta utána Tim.

Ott álltak tovább és várták a következő kocsit, mely már feltűnt a messzi útkanyarulatnál. Az autó odaért hozzájuk és lassítás nélkül tovább robogott.

— Találjuk ki — ajánlotta Tim — hogy hányadik autó fog felvenni?

— Én azt mondom, hogy a hetediket sikerül elcsípni — vélekedett Seymour. — Hét az mindig szerencsés szám...

— Megelégszem, ha a huszadikra fel tudunk kapaszkodni — jelentette ki Tim.

Mindketten tévedtek. A következő autó egy rozoga Ford volt s egy öreg farmer hajtott. A Ford megállt a közelükben. Nem azért, mert Seymour és Tim a hüvelykujjukkal integettek, hanem azért, mert a Ford hűtőjében felforrt a víz és a radiátor gőzölni kezdett, mint egy lokomotív. A farmer megállította a kocsit, hogy a tartályban felforrt víz lehüljön kissé.

Ezt a pillanatot használták ki a vándorok, hogy odalépjenek az autóhoz és előszóval adják elő óhajukat.

— Nem vinne el bennünket egy darabig...?

— Hová igyekeznek — kérdezte a farmer.

— New-Yorkba.

— Tyű, az messze van, — mondta a farmer,
— de Bradfordig elvihetem magukat.

— Hol van az a Bradford?

— Ötven mértföldre innen. Na, kapaszkodjanak fel...

Seymour és Tim nem kérték magukat, hanem elhelyezkedtek a rozoga Ford kocsiban. A radiátor lehült és az öreg farmer rálépett az indítóra.

A Ford kocsí futni kezdett az országúton Bradford felé...

A farmer nem látszott közlékeny embernek, nehéz volt társalgásba ereszkedni vele. A kérdésekre csak kurta szóval és hümmögéssel felelt. Bagót rágott és néha nagyokat köpött ki oldalra a kocsiból...

Seymour nyugtalanul nézte az ég alját, amelyre lila sávokat feszített ki az alkony. Az járt az eszébe, hogy mire Bradfordba érnek, beesteledik. Akkor pedig szállásról kell gondoskodni...

— Maga Bradfordban lakik? — kérdezte a farmertől.

— Igen — mondta a farmer és megint kiköpött a kocsiból.

— Nincs ott valami munka?

A farmer nem felelt egy ideig, aztán kivette szájából a bagót és utána valamivel beszédebb lett.

— Nálam nincs munka — jelentette ki, — de ha éppen dolgozni akarnak, Bradford mellett találhatnak munkát. Építik a megyei utat,

Az ilyen útépitésnél mindig felvesznek egy-két embert...

— Köszönöm — felelte Seymour — az éppen kapóra jönne.

— Talán még szállást is kapnak — folytatta a farmer, — a munkások barakkjában mindig akad egy-két hely...

Tim bólintott és összenézett a barátjával. Píllantása azt jelentette, hogy helyesnek találja a tippet. Nem ideális megoldás, mert dolgozni kell, az útépités pedig tudvalevőleg kemény munka, de egy-két napra jó lesz. Úgyis csak addig maradnak ott, amíg annyit keresnek vele, hogy tovább állhatnak.

A rozoga Ford kocsí is meggyorsította futását, mintha ő is erőre kapott volna a gondolatól. Vagy csak a hűs esti szél járta át jótékonyan a felmelegedett motort s indította simább működésre?

Már feltűntek a távolban Bradford házai. És az út mentén a munkálatok nyomai is látszóttak. Odaérttek a munkások barakkjaihoz és a kis fakunyhókhoz, melyekben a szerszámokat és anyagokat tartották. Egy nagyobb faépületnél a farmer azt mondta:

— Ez az iroda. Ha munkát akarnak, menjenek be és beszéljenek a mérnökkel...

Megállította a kocsit.

— Köszönjük a szívességét — mondta Seymour és leszállt. Tim is lekászálódott a kocsiról.

A mérnök lábszárvédősen, inguiban, szétterpesztett lábakkal éppen kint állt az iroda előtt.

— Lehetne itt munkát kapni? — érdeklődött Tim.

A mérnök végignézett rajtuk.

— Dolgozni akarnak?

Mindketten bólintottak.

— Na jó, — mondta a mérnök, — négy dollár egy napra. Holnap reggel kezdhetnek...

— Igenis — felelte Tim, majd habozva megkérdezte:

— Kaphatnánk szállást is itten?

A mérnök az egyik barakkra mutatott.

— Ott megszállhatnak.

Tim és Seymour öt perc múlva már a barakkban volt. Rögtön lefeküdtek, mert a munkafelügyelő közölte velük, hogy másnap korán reggel kezdik a munkát.

Reggel hatkor már talpon voltak, és kimentek a többiekkel dolgozni. A felügyelő az egyik bódéba vezette őket és rájuk szólt:

— Hordják ki innen a cementzsákokat az út mellé...

A cementzsákok kicsinyek voltak, de annál nehezebbek. Seymour még csak bírta valahogy, de Timnek ropogott a dereka belé. Schogyse tett neki a dolog.

— Mindegy — bízatta Seymour — ezt most már el kell végezni. Csak addig maradunk itt, amíg pár dollárhoz jutunk, hogy tovább állhassunk. Szombatnál tovább semmiesetre sem...

Később a felügyelő ásót nyomott a kezükbe. Árkot kellett ásniok. A föld azonban kemény volt és az ásó véresre törte a kezüket.

Tim lenyomta az ásót a földbe és rátámaszkodott, amikor a felügyelő nem nézett oda.

— Ronda munka... — nyögte. — Nem adják ingyen azt a napi négy dollárt...

— Szombaton kapjuk a fizetést — bízta Seymour, — vigyázz, ide néz a felügyelő... Holnapután már szombat...! Addig kibírod!

Tim újra emelgetni kezdte az ásót.

Valahogy elmúlt a nap, eljött az este. Aztán eljött a szombat is. Tom és Seymour háromnapi fizetést kapott, mindegyik tizenkét dollárt. De nem készpénzzel fizettek, hanem mindegyikük csekket kapott.

— A csekket bevihetik Bradfordba — mondta a felügyelő, — a bankban beváltják...

— Ügylátszik, azért csinálják így a dolgot, — jegyezte meg Seymour, amint Timmel a bradfordi bank felé bandukolt, — mert nem akarnak az irodában készpénzt tartani... Talán attól félnek, hogy kirabolják őket...

— Valószínűleg — bólintott Tim.

Ekkor már odaértek a bankba. A pénztáros szó nélkül kifizette az ablakon benvitott csekkeket Seymour is kapott tizenkét dollárt. Tim is.

Tim szeme, amíg a pénztáros a csekkel bajlódott, egy tálcára tévedt, mely a nyitott vaszekrényben állott.

A tálca tele volt arannyal. Vastag oszlopokba rakva, húszdolláros aranyak sorakoztak egymás mellett. Mindegyik sorban lehetett vagy száz darab húszdolláros arany...

II.

— Láttad? — kérdezte Tim.

— Láttam — bólintott Seymour.

Ő is arra gondolt, amire a barátja. Az aranyakra.

— Húsz dolláros aranyak voltak, — mondta elgondolkozva Tim.

Seymour hallgatott.

— Azt hiszem, száz darab volt egy sorban.

— Persze. Százankint rakják össze. Az kétezzer dollár.

— És legalább egy tucat sor volt a tálcán.

— Nem — felelte Seymour határozottan — tizenhárom sor volt.

— Tizenkettő.

— Tizenhárom — felelte Seymour makacsul.

— Honnan veszed ezt?

Seymour hallgatott kissé, aztán bevallotta.

— Megszámoltam.

— Tizenháromszor kétezer az huszonhatezer dollár — gondolkozott Tim hangosan. Miért tartanak itt ennyi pénzt aranyban ...?

— Ezen már én is gondolkoztam — felelte a másik. — Valószínűleg a gazdasági válság miatt!

— Hogy érted ezt?

— Meg akarják szilárdítani a bankba vetett bizalmat. Valószínűleg mutogatni akarják, hogy van arany fedezetük. Nem lehet véletlen, hogy az arany ott van a vasszekrényben s amikor

kinyitják, mindenki láthatja. Sőt, azt hiszem, a pénztáros néha ki is veszi a tálcát. Köszömléroteszik az aranyat ...

— Elmés — mondta Tim. — Úgy látszik, ezzel a módszerrel kerülték el eddig, hogy a közönség rohamot intézzon a bank ellen a betétekért. Most már egész biztos vagyok benne, hogy ezért mutogatja az aranyat. Bajban volt a bank és szükség volt erre a trükkre.

Többet nem beszéltek a dologról.

Másnap azonban újra szóba kerültek az aranyak. Akkor már kint jártak a városon kívül. Az éjjel még a barakban aludtak. De most már volt fejenként tizenkét dollárjuk s úgy érezték, hogy folytathatják útjukat. Nem szóltak senkinek semmit, csak felszedelőzködtek, mintha sétára indulnának. Minek is szólni? Minek jelentkeznének a mérnöknél, hogy nem dolgoznak tovább? Majd észreveszik hétfő reggel, hogy hiányoznak ...

Mentek tovább keletnek. Az úton aztán meg szólalt Tim.

— Jobb lenne, ha azokat az aranyakat is vihetnénk magunkkal ...

— Igazán? — vigyorodott el Seymour — kedved volna ilyen terhet cipelni?

— Elcipelném — fogadkozott Tim.

— Na ne mond — ugratta Seymour. de látszott rajta, hogy ő maga is gondolkozik a dologon. — Kicsit súlyos teher lenne ...

— Miért? Milyen nehéz lehet az a tálcá arany?

— Hát — számította ki Seymour — egy kiló arany mostanában ezer dollár. Akkor az huszonhat kiló lehet ...

— Na annyit elbírnánk — mondta Tim. Én vállalkoznék rá, hogy elvinném innét New-York-ig. Legalább is a felét. Tizenhárom kilót. A másik felét te vinnéd ...

Tovább mentek kelet felé, de mintha ettől fogva lelassúdott volna a járásuk. Úgy látszik, mind a ketten azon gondolkodtak, hogyan lehetne az aranyakhoz hozzájutni? De egyikük sem mondta ki hangosan, csak mentek egymás mellett. Már vagy tizenhat kilométerre lehettek a várostól. A legközelebbi nagyobb város, ami útjukba esett, Colburn volt. Késő délutánra odaérkezhettek volna. Colburn a megye fővárosa volt, már jártak benne egyszer, amikor először errefelé jöttek. Ismertek ott egy olcsó hotelt, ahol nem egészen egy dollárért kényelmes szállás kaphattak. És egy olcsó vendéglőt is, ahol öt centért lehetett kapni egy pohár sört. Anélkül, hogy megbeszélték volna, mindketten arra gondoltak, hogy ott fognak megszállni ...

De egyelőre még nem tartottak ott. Colburn még messze volt. Amerre most jártak, meglehetősen néptelen vidék volt, cserjés zöldelt a kora tavaszi napsugárban és a cserjés között egy folyócska bujkált lomha csobogással. A parton, a távolban, egy összetákolt fabódé látszott, távolabb pedig egy másik. A fabódék mellett különös faalkotmány volt, valami szerszámféle, fa-ládákból összeállítva.

Olyasféle faláda volt, amiben a halászok a halakat tartják.

Seymour arrafelé nézett.

— Mi az ott? Halászkunyhó?

— Nem — felelte Tim, — úgy nézem, hogy ott aranyat mosnak.

— Hát van itten arany?

— Persze. Kaliforniában vagyunk.

Erről megint visszatért gondolatuk a bankban látott aranyakra. De nem beszéltek róla, csak mentek tovább. De most még lassúbb volt a járásuk.

Végre is Tim mondta ki, amire mindketten gondoltak. Kettejük közül ő volt a vállalkozóbb szellemű. Seymour ugyan nagyobb volt és erősebb, de a kis, fekete Timben több volt az elszántság.

— Jó lenne a bankból elvinni azt az aranvat!

Seymour hallgatott kissé, aztán határozottan felelte.

— Szamárság. Mit csinálnál vele?

— Hogy mit ...? — csodálkozott Tim — hát mit csinál az ember a pénzzel?

— A pénzzel igen! De az arannyal ...

Hát az arany nem pénz?

— Persze, hogy az. A legjobb pénz. De éppen ez a baj. Kevés van belőle a forgalomban. Különösen a mai időkben. Nem tudod, hogy a kormány bevonta az aranvat a magánosoktól ...?

— Szóval nem lehet használni — nézett Tim csalódottan maga elé.

— Nem bizony. Kevesebbet ér, mintha vas

volna a kezében. Szamárság volna kirabolni azt a bankot, öregem ... Próbálnád csak meg a pénzt beváltani! Az első helyen, ahol arannyal akarnék fizetni, rögtön lefognának ...

Tim nem felelt semmit. Megint hallgattak, mentek tovább. De egyszerre csak Tim megállt.

— Mi bajod? — kérdezte Seymour — már maradt vagy?

Tim azonban nem azért állt meg. A folyócska felé mutatott, mely eltűnt a cserjés között, most már valahol a távolban bujkált, onnan csillogott ferrefelé egy ezüstös darabkája.

— Megvan! — jelentette ki olyan hangon, ahogy Kolumbusz matróza kiálthatta el magát, mikor meglátta a távolban a szárazföldet.

— Mi van meg?

— Ott aranyat mosnak.

— Hol?

— Arrafelé a folyó mentén. Itt arany van a folyó homokjában.

— Úgy gondolod, hogy álljunk be aranymosónak? — kérdezte Seymour nem éppen lelkes arccal. Nem hiszem, hogy így hamarabb jutunk a huszonhatezer dollárhoz. Tudomásom szerint ezek a szegény ördögök alig tudnak kimosni az iszapból néhány dollár ára aranyat egész nap. Éppen csak a megélhetésük van meg ...

— Nem is arra gondolok — felelte Tim, — akkor harminc-negyven év kellene hozzá, hogy huzzonhatezer dollár ára aranyat szedjünk össze.

— Hát akkor?

— Mi majd találunk egy jobb aranybányát. Napi pár száz dollár ára aranyat is fogunk bányászni ...

— Hogyan?

— Úgy, hogy kirámoljuk a bankból az aranyat. És akkor nem kell mást tenni, minthogy szépen összeolvastjuk, aztán apróra törjük és mindig elszórjuk a homokban ott, ahol kutatni akarunk ... Aranyásók leszünk, akikre rámosolyog a szerencse. Senki sem ütközhetik meg azon, hogy zacskónkint beváltjuk az aranyport, amit a folyó medréből ástunk ki. És ha olykor-elykor egy nagyobb darab aranyrög is akad közte, azon sincs mit csodálkozni. Valamikor — a nagy aranyláz idején — sok arany volt itt. Hát most újra lesz majd ...

Seymournak kipirult az arca.

— Remek gondolat! — kiáltotta elragadtatva, — néha igazán jó ötleteid vannak Tim! Talán az se lenne rossz, ha társulnánk valami aranyásóval, aki már régebben dolgozik itten ...

— Ez is jó gondolat — hagyta helybe Tim. — Neked is vannak néha ötleteid Seymour. A társulás azért jó, mert így szerszámokhoz jutunk s a társ elhárít rólunk minden gyanút. Persze, őt nem avatjuk be a dologba s majd úgy intézzük, hogy kisebb rész jusson neki ...

— Ez mind kitűnő — mondta a másik — most már csak egy kérdés van hátra. Hogy szerezzük meg a bankból az aranyat?

Tim elgondolkozott.

— Ezt nem lehet csak így egyszerűen eldön-

teni. Ehhez pontos terveket kell csinálni. Helyszíni vizsgálat kell hozzá. El kell mennünk újból a bankba és alapos terepszemlélet kell tartani.

— Nem lesz könnyű vállalkozás — vakargatta a fejét Seymour.

— Ne félj semmit — mondta Tim, bízd csak rám a dolgot ...

Tim most már határozottan beszélt. Az ő agyában született meg a terv és így fölényben érezte magát. Ő mondta ki az első szót, ő adott testet a gondolatnak s így egyszerre vezérnek érezte magát. Seymour hiába volt nagyobb és erősebb, láthatólag lassabban gondolkozott.

Tim most már teljes biztonsággal rendelkezett.

— Visszamegyünk Bradforba. Újra be kell állnunk a munkába.

— Minek?

— Mert csak így van alkalmunk a bankba menni anélkül, hogy gyanut ne keltenénk. A jövő szombaton újra kapunk egy csekket s akkor alkalmunk lesz jól körülnézni a bankban. Sajnos, ki kell dolgozni még egy hetet ...

Seymour savanyúan vakarta meg az orrát. De azért engedelmesen megfordult és szó nélkül megindult visszafelé.

Zipora léptekkel mentek az úton.

— Szerencsére nem is látták, amikor elmentünk — okoskodott Tim — és ha látták is, nem jelent semmit. Nem tudják meg, hogy meg akarunk lógni. Elvégre vasárnap van. Kimentünk kissé a szabadba sétálni ...

III.

Szombaton újra ott voltak a bradfordi bankban. Beváltották a csekket és közben jól körülnéztek.

Tim szeme elsősorban is az aranyakat kutatta. Meg voltak, ott voltak most is a tálcán, mind a tizenhárom sor ott csillogott sárgán, csábítóan.

Aztán a vasszekrényt nézte meg Tim, ahová a pénztáros az aranyakat zárta. Azért mentek az utolsó pillanatban, mikor a bankot bezárták, hogy ezt is megfigyelhessék. Tim igyekezett a kombinációt is ellesni, ahogy a pénztáros a gömbölyű zárószervezetet forgatta, mint a rádió gombját. De a megfigyelésnek nem volt sok eredménye. A kövér pénztáros ugyanis egész testével eltakarta a zárat, miközben dolgozott vele s különben is olyan gyakorlata volt benne, hogy az egész alig tartott pár pillanatig. A vasajtó lezárult és eltakarta Tim mohó szeme elől az aranyakat ...

— Na, mi a véleményed? — kérdezte Seymour, mikor ismét kint voltak a bankból, ugye, nem tudunk semmit sem csinálni?

Tim nem felelt rögtön. Komoran hallgatott.

— Hiába volt az egész — morogta Seymour, — hiába dolgoztunk egy álló hétig az útéptésen ...

Az a huszonkét dollár ugyanis, amit a beváltott csekkért kapott s ami a heti fizetése volt,

nem elégítette ki Seymour. Ő a tizenháromezer dollárra gondolt, az aranyak értékének a felére, ami neki jutna ...

— Nem dolgoztunk hiába — szólalt meg Tim, — a vasszekrényt fel fogjuk nyitni ...!

— Hát tudod a kombinációt — csodálkozott Seymour.

— Nem. De nem is kell. Ez a vasszekrény egészen ócska típus. Nem olyan, mint a new-yorki bankok pánccéltermeiben levő safek. Ezt könnyen ki lehet nyitni.

— Honnan vesszük a szerszámot?

— Van elég szerszám a barakban. Van ott véső és van lángvágó is. Meg vagyok győződve, hogy ezt a szekrényt ki tudjuk nyitni egyszerűen vésővel is. De azért viszünk magunkkal lángvágót is. Azután visszavisszük a szerszámokat, mert ha hiányzanak, akkor az gyanút keltene. Nálunk pedig nem találnak szerszámot, tehát nem is gyanakodhatnak ránk. De most nézzük meg a terepet kívülről, hogyan lehetne bejutni ...?

A bank földszintes, egyedülálló épület volt. Ez nagyon megfelelt Tim és Seymour céljainak. Még kedvezőbb helyzetet teremtett az, hogy a bank háta mögött vasútvonal húzódott végig. Nem a fővasútvonal, hanem annak néhány mellékvágánnya. Olyan pályaudvarféle volt ez, ahol kocsik álltak, kocsikat tolattak. Az egyik vágány valami konzervgyárba vezetett, ahol fagyasztott húst raktak a vagonokba. A másik vágányon is vasúti kocsik álltak.

— Nagyszerű — mondta Tim — a fagyasztott húst rendszerint éjjel rakják be a vágókba. Tehát itt éjjel tolatják a kocsikat s ezzel elég zajt csinálnak, hogy mi az alatt zavartalanul dolgozhassunk. Hátról fogunk bejutni a bank helyiségébe ...

— De hogyan?

— Nagyon egyszerűen. Elöl az ablakok vasrostéllal vannak ellátva. De itt van ez az ablak hátul, ami elég nagy arra, hogy átjussunk rajta és nincs bevasalva. Ez az alacsony ablak valószínűleg a pincébe vezet. Innen majd felküzdjük magunkat a helyiségbe.

— És mikor hajtsuk végre a dolgot?

— Ma éjjel.

— Helyes. De figyeljük meg a bankot előlről is. Hátha van valami őrségféle ...

Ekkor már besötétedett és az utcán felgyúltak a lámpák. A bank előtt egy utcai villanylámpa szórtla sugarát. Éppen bevilágított a bankba.

— Ez kellemetlen — mondta Seymour

Tim lábujjhegyre állt és a magas vasrácsos ablakon keresztül egy pillantást vetett a bank helyiségébe.

— Nem is olyan kellemetlen az a lámpa — jelentette ki a szemle után — sőt határozottan kedvez nekünk. A lámpa ugyanis a helyiség egyik felét világítja meg és teljesen árnyékba burkolja a másikat. És a vasszekrény éppen azon a felén áll, amely árnyékban van ...

Seymour is az ablakhoz ment, hogy benézzen, de Tim elhúzta.

— Vigyázz, jönnek ... Nem szeretném, ha valaki észrevenné, hogy itt leselkedünk. Gyujts cigarettára. Csinálj úgy, mintha csak azért álltunk volna meg itt, hogy cigarettára gyujtsunk...

Seymour cigarettára gyujtott. Aztán tovább mentek. Fölösleges volt, hogy Seymour is benézzen a helyiségbe. Teljesen megbízott Tim ítélőképességében.

A sarkon megálltak.

— Meg kellene figyelni, hogy jár-e erre éjjeli őr?

— Valószínűleg. A bank ajtajában ott van egy kis ellenőrző szekrény. Ottan kell az éjjeli őrnök babrálni valamit minden órában, hogy igazolja, mikor járt arra?

— Azt hiszem, csak este tíz órától kezdve jár erre az őr.

— Akkor visszajövünk tíz órakor. És megfigyeljük azt is, hogy merre áll a rendőr?

Seymour és Tim elmentek a bank környékéről. Betértek egy vendéglőbe, ahol megvacsoráztak. Seymour izgatott volt, de Tim nyugodtan evett. Vacsora után volt még egy órájuk, amit Tim arra használt föl, hogy néhány korsó sörrel erősítse meg az idegeit.

Azután tíz órakor visszamentek a barakhoz. A bank környéke, ami nappal ugyancsak forgalmas volt, most elhagyottan sötétlett. A bank előtt világító lámpa élesen vetette szét sugarait, ami nyugodalmas hangulatot árasztott.

— Látod, milyen jó ez a lámpa itt — mondta

Újra Tim, — nekünk nem árt semmit, viszont a polgárokat megnyugtatja ...

Valóban, a rendőr, aki a távoli utcáson állt, nem is nézett a bank felé. Később, pont tíz órakor, egy éjjeli őr jött, megzörgette a bank ajtajának a kilincsét, látta, hogy zárva van, mire nyugodtan odament a szekrénykéhez és babrált benne valamit, aztán a jól végzett munka öntudatával ment tovább ...

— Rendben van minden — mondta Tim. — az éjjeli őr pontosan jön óránként, tehát tudjuk, hogy mikor várjuk. Menjünk haza a szerszámokért ...

Szóltanul haladtak a barakk felé, ahol már készen álltak a szerszámok, amiket Tim előzőleg összegyűjtött. A véső, a kalapács, a lángvágó, zseblámpa, meg miegymás. Magukhoz vették a szerszámokat és nekiindultak az éjjeli munkának.

Már a bank közelében voltak, amikor Seymour kissé tétován azt kérdezte.

— Mennyit adnak Kaliforniában bankrablásért?

— Ne gondolj most ilyesmikre — felelte Tim szigorúan. — éppen eleget adnak, ha megfogják az embert. De épp az a vicc, hogy minket nem fognak elcsípni ...

— És ha mégis meglep valaki?

— Tim szóltanul a zsebére ütött. A zsebében ott volt a revolver, amit a napokban az első fizetéséből vásárolt. Seymour-nál is volt revolver, mert Tim rábeszélte, hogy ő is vegyen egyet, de

Seymour arcán látszott, hogy nem sok kedve volna elsütni.

Ezt meg is mondta Timnek.

— Persze, hogy nem használjuk — felelte Tim — számárság is volna lövöldözni. Ha le kell lőni valakit, akkor már baj van. Magam sem állok oda szívesen gyilkosság miatt a törvényszék elé. Ezek itt nem ismernek tréfát az ilyenekben és rövidesen felhúzzák az embert. De ha menekülni kell és nincs más mód rá, akkor mégis jó, ha kéznél van a fegyver ...

Seymour hátán valami kis hidegség futott át. Egy kissé didergett is, pedig nem volt hideg. Legjobban szeretett volna elfutni. Most nem gondolt az aranyakra. Most csak arra gondolt, hogy őrülség volt ebbe az egész dologba belemenni, mert biztos valami nagy baj lesz belőle.

Ezzel szemben Tim arcán makacs elszántság látszott. Ránézett a barátjára és gúnyosan kérdezte:

— Csak nem félsz?

— Én? — mondta Seymour kissé bizonytalanul.

— Mert, ha félsz, akkor legokosabban teszed, ha visszafordulsz. Magam is tudok használni huszonhatezer dollárt ...

Seymour komoran hallgatott egy pillanatig, aztán halkan és dühösen csak annyit morgott.

— Ne papolj! Gverünk ...

A banképület háta mögé kerültek.

A vasúti síneken munkások dolgoztak s egy gőzmozdony lihegve tölt egy hosszú kocsisort.

Nyilvánvaló volt, hogy a pályaudvaron dolgozó munkások nem fognak hallani semmit abból a zajból, amit a betörők bent a bankban csinálnak. A pályaudvart magas kőfal szegélyezi. És az utca egészen üres ...

Tim nekifeszítette a vésőt az ablaknak, de az nem engedett könnyen.

— Add ide azt a vésőt — suttogta Seymour és most ő ment neki az ablaknak.

Halk roppanás hallatszott és az ablak kinyílt.

Egy pincefélébe kerültek be.

Tim ment előre a zseblámpa fényénél. Valami folyosón mentek végig, majd lépcsőhöz jutottak, amely felfelé vezetett. A lépcső végén zárt ajtóra akadtak. Nyilvánvaló volt, hogy az ajtó a bank helyiségébe nyílik.

Tizenöt percig kínlódtak a zárral. Szerencsére a zsákban, amiben a szerszámokat hozták, volt egy hosszú feszítővas is, amit beleillesztettek az ajtórésbe, aztán mindketten nekifeküdtek a nyelének.

Erre kiszakadt a zár a falból és az ajtó kinyílt.

Bent voltak a bank helyiségében.

Ott álltak a vasszekrény előtt, mely az aranyakat rejtegette.

— Félóránk van — mondta Tim — mert pont tizenkét órakor jön az éjjeli őr és esetleg benéz az ablakon. Addig készen kell lenni ... Nekiálltak a munkának. Először vésővel próbálták kifeszíteni a vasszekrény ajtaját, de nem ment sehogysen.

Seymour homlokán vastag cseppekben folyt végig az izzadság.

— Fű, de meleg van ittl! — morogta, majd halkán szitkozódni kezdett, mert a sötétben véletlenül ráütött az ujjára a kalapáccsal.

— Világíts ide azzal a lámpával ...

A zseblámpa fényénél Tim arca is vészesen sápadtnak látszott. Úgy tűnt fel, mintha a fogai is vacognának az izgalomtól. De aztán összeszorította a száját.

— Használd a lángvágót — suttogta — tudod, hogy kell használni ... Fél óra alatt kész kell lenni, ha nem akarunk évekig egy kaliforniai börtönben penészedni.

Seymour szó nélkül elővette a lángvágót és körülvágta vele egy darabon az ajtót, ott, ahol a vas a legvékonyabb volt. Akkora lyuk támadt, amelyen éppen bele lehetett nyúlni.

Erre már Tim vállalkozott.

— Eléred a tálcát? — kérdezte Seymour.

— Igen — felelte Tim, — de sokkal nagyobb lyuk, nem fér ki a lyukon ...

— Akkor szedd ki az aranyakat kézzel ...

Tim marékszámra vette ki az aranypénzeket a kasszából. Egy aranypénz ki is hullott a kezéből és csörgöve gurult végig a padlón.

— Csitt ...! Vigyázz — suttogta Seymour rémülten.

Tartotta a zsákot, amibe Tim beleszórta az aranyakat. A kis cementes zsák, amit erre a célra hoztak, jócskán megtelt. És bizony nehéz is volt. Mintha nem is huszonhat kiló lenne, ha-

nem jóval több. Mintha legalább száz mázsa lenne ...

— Mehetünk — mondta Tim és felállt.

Ebben a pillanatban megkondult a közeli templom toronyórája. Éjfél kezdett ütni.

— Siessünk — suttogta Seymour — jön az éjjeli őr ...

A bank erős, bezárt ajtaján megzörrent a kilincs. Az éjjeli őr próbálta meg szokás szerint, hogy be van-e zárva?

— Hátha benéz az ablakon? — suttogta ijedten Seymour.

— A vasszekrény sötétben van — suttogta vissza Tim — nem látja meg rajta a lyukat. Húzdunk a szekrény mögé ...

Mindketten visszahúzódtak és lélegzetvisszafojtva lapultak meg a földön. Tim a sötétből az ablak felé lesett és látta, hogy az éjjeli őr feje egy pillanatra megjelent az ablakban. Úgy látszik, hogy az éjjeli őr éjfél után nemcsak az ellenőrző szekrénnel törődött és az ajtó kilincsét próbálta meg, hanem be is nézett az ablakon ...

— Nem vett észre semmit — mondta Tim, amint az éjjeli őr feje eltűnt az ablakból — most meneküljünk ...

Visszamentek a felfeszített ajtón keresztül a pincefolyosóra és eljutottak az ablakig, amelyen bemásztak.

Tim éppen ki akarta nyújtani a kezét, hogy felkapaszkodjék és kimásszon, amikor egy árnyéket látott meg az ablak előtt. Az éjjeli őr árnyéka volt ...

Úgy látszik, az éjjeli őr mégis gyanusnak találta valamit, körüljárta az egész épületet és felfedezte, hogy hátul fel van feszítve az ablak.

Tim meglökte a sötétben Seymourt és a szájára tette a kezét. A figyelmeztetés éppen idejében jött, mert Seymour morogni készült valamit, de hirtelen elhallgatott.

Az éjjeli őr láthatólag tanácstalanul állt az ablak előtt. Elővette revolverét és a lábát az ablakba tette, mintha be akarna mászni, hogy mi történik bent?

Aztán mégis másra határozta magát. Úgy látszik, nem volt a közelben senki, akit segítségül hívhatott volna és egyedül mégsem akart szembeállni az esetleges betörőkkel. Ki tudja, hányan vannak?

Otthagya az ablakot és sietve távozott. Úgy látszik, a sarok felé futott, hogy éresítse az ott posztoló rendőrt.

— Most! — sügta Tim a barátjának — most meneküljünk ...

Kiugrottak az ablakon és ellenkező irányban futottak, mint amerre az éjjeli őr eltűnt. Néhány pillanatig tartott az egész. A vasúti pályaudvar köfalának a sarkához értek és a sarok védelme alól még látták, hogy az éjjeli őr visszatér a rendőrrel. Az egyik odaáll az ablakhoz, hogy a betörők ne menekülhessenek. A másik pedig megindul, hogy előlről hatoljon be az épületbe ...

De ezt nem várta meg Tim. Intett Seymour-nak, hogy meneküljenek. Sietve mentek a pályá-

udvar másik oldalán végig, míg kijutottak egy néptelen útra, ami kivezetett a városból. Itt már beszélgetni is lehetett.

— Azok ott eltöltik az időt azzal, hogy átkutatják a helyiséget minden zeg-zugát — vélekedett Tim — csak aztán győződnek meg róla, hogy elmenekültünk. Addig elérkezünk a bárakkhoz. Fontos, hogy lerakjuk a szerszámokat, akkor már túl vagyunk a veszélyen ...

— Vigyázz! Ott jön valaki — figyelmeztette Seymour a barátját.

Valóban, az úton egy ember alakja bontakozott ki. Tim a zsebéhez kapott, ahol a revolverét tartotta. De Seymour megfogta a karját és hirtelen félrehúzta.

— Bujjunk el — súgta Timnek.

Ez csakugyan a legokosabb gondolatnak látszott. Az ember, aki a távolból jött, aligha láthatta őket. És ott volt a kerítés a közelben, amely szinte kínálkozott, hogy eltakarja őket. Seymour és Tim a kerítés mögé húzódtak. Ott akarták megvárni, amíg az ember elhalad az úton. De aztán okosabb gondolatuk támadt. A kerítés egy üres telket fogott körül. Tim és Seymour hangtalanul átgázoltak az üres telken és kikerültek egy másik néptelen útra.

Ezen végigmentek és kiérték az országútra, mely a barakkokhoz vezetett. Tim odalopózkodott a szerszámos kamrához és visszacsempészte a szerszámokat. Megkönnyebbülve lélegzett fel.

— Ettől már megszabadultunk. Most aztán gyерünk!

— És az arany? Ha az aranyat megtalálják nálunk?

— Elássuk!

Elindultak kelet felé. Tim egy kis ásót vitt magával. Ez a saját ásója volt, nem fog senkinek feltűnni, ha hiányzik.

Az égen csillagok ragyogtak és csendesség volt körülöttük. A város már messze volt, a világossága sem látszott és senki sem látta őket. Valami kis erdőféléhez értek.

Tim itt megjelölt egy fát és attól hét lépésre elásta az aranyat tartalmazó cementzsákokat.

Seymour megkönnyebbülten lélegzett fel.

— Most már csak az ásótól kell megszabadulni.

— Miért? — mondta Tim, — az ásó nem bizonyít semmit, ha egyebet nem találnak nálunk. És szükségünk is van az ásóra. Hát nem aranyat megyünk keresni? Mostantól kezdve aranyásók vagyunk ...

Hajnalodott.

IV.

A folyó partján mentek előre a reggeli világosságban. Odaértek az egyik fakunyhóhoz, amit Seymour a multkor halászkunyhónak nevezett.

A bódé előtt egy férfi állt és dolgozott a vízben. A folyó medréből kővel, kavicssal, moszattal kevert sáros földet lapátolt egy hatalmas ládába. Nem lehetett még öreg ember, de borotvátlat

lan, tüskés arca idősebbnek mutatta a koránál. Magas, vízhatlan eszímában állt a vízben, mint a halászok és ingujjban dolgozott. Mikor meglátta a közeledőket, megállt a munkában és leengedte az ásót.

— Halló — mondta Tim, — jó reggelt!

— Jó reggelt! — köszönt vissza az arany-mosó és várta, hogy a jövevények mit akarnak?

De azok nem nyilatkoztak. Tim és Seymour csak álltak ott és nézték a folyót.

Az aranymosó még egyszer rájuk nézett, meglátta, Tim kezében az ásót és azt kérdezte:

— Maguk is itt akarnak dolgozni?

Tim bólintott.

— Szeretnénk.

— Hát még nem mostak soha aranyat?

— Nem — vallotta be Seymour, — de megpróbálkoznánk vele.

Az ember megvakarta a fejét.

— Nem olyan mesterség ez, mint régen. Kevés arany van már itten. Ez a munka alig hoz pár dollárt naponta. Hacsak különös szerencséje nincs az embernek ...

Tim elvigyorodott ...

— Talán nekünk több szerencsénk lesz!

— Mindenki azt hiszi — mondta jóindulatúan az ember, mint aki ujonccokkal beszél és a kezét nyújtotta.

— Mark vagyok.

A jövevények is bemutatkoztak. Aztán Tim azt kérdezte Marktól.

— Nézhetjük kissé, amíg dolgozik?

— Miért ne? A folyó mindenkié — vonta fel Mark a vállát és folytatni kezdte a munkáját.

A hatalmas ládát, amikor az megtelt, a folyó ágyából kiszedett földdel, egy másik ládához cipelte, amely vízszintesen állt négy lábon, mint egy asztal.

Seymour odaugrott és segített Márknak a nehéz ládát cipelni. Mark elfogadta a segítséget. A láda nehéz volt, a cipélése még két embernek is munkát adott, nemhogy egynek. Seymour csodálkozott magában, hogy Mark hogyan bírta eddig a munkát egyedül végezni?

A láda tartalmát befordították a vízszintesen álló ládába, melyben valami drótszűrő volt. A szűrő felfogta a kavicsot és a moszatot, csak a vizet és a sáros földet engedte át. Aztán a víz is kezdett kicsurogni a ládából. Pár perc múlva már csak iszap volt a láda fenekén.

Mark ekkor egy darab éles bádoggal óvatosan kezdte összekaparni a láda fenekén maradt feketés iszapot és egy lábasba csapkodta. Mindig vékonyabbra kente szét, míg végül egész vékony rétegben maradt a lábas alján. Ekkor áttette az egészet valami tepsifélébe.

— Ezt most ki kell mosni és akkor lehet, hogy marad benne valami arany — mondta és a tepsit fölé hajolva, óvatosan vizsgálgatta, hogy lát-e benne valami sárgás csillogást? Keveset láthatott, mert elégedetlenül rázta a fejét.

— Ebben bizony alig lesz egy dollár ára — jelentette ki — dehát ez már ilyen krajcáros munka...

— És nem talál néha nagyobb aranyrögöket?
— kérdezte Tim.

— Akad, akad — mondta Márk — de nagyon ritkán ...

Leguggolt a vízben és elkezdte mosni a tepsiben levő iszapot. A harmadik, vagy negyedik mosás után megcsillant végre a tepsi alján szétkent iszapban valami kis sárgás fény, amit Tim és Seymour is megláttak.

Mark ekkor kitette a napra száradni a tepsit, hogy az aranypor fölött a nedvesség elpárologjon.

Tim és Seymour hallgatagon nézték a műveletet. Már dél felé járt az idő, mikor Mark a megszáradt aranyport összekaparta a tepsi fenekéről. Kitergette egy papirosra, aztán elővett egy üveget és betöltötte az aranyport. Az üveg alján már volt némi sárgás por, ehhez töltötte hozzá az új zsákmányt.

— Ez együtt körülbelül hat dollár értékű — mondta Mark, — nem sok, de a mai időkben ez is valami.

— Többet is kieszedhetnék az iszaptól, ha volna kis higanyom — tette hozzá később, — de nem jutok hozzá, hogy higanyt vegyek. Az embernek sok kiadása van ...

— Mire van kiadása? — csodálkozott Seymour.

— Privát kiadások — mondta Márk. A menyasszonyom anyja beteg és sokba kerül az orvosság.

Most Tim csodálkozott el.

— Menyasszonya van? — kérdezte Marktól.
Márk bólintott és előhúzza az óráját.

— Louise nemsokára itt lesz. Ilyenkor szokott meglátogatni ...

— Déltájban?

— Igen. Ilyenkor kis harapnivalót hoz ...

Nyugat felé nézett, ahonnan egy templomtorony látszott. Ott valami falucska lehetett. A dülőlúton egy leány közeledett. Városiasan volt öltözve, szerényen, de tisztán. Amikor közelebb ért, Tim észrevette azt is, hogy Louise nagyon csinos.

Szőke haja volt, amelynek ragyogását semmiféle kozmetikai szer nem fokozta: magától ragyogott úgy, mint a legtisztább arany, amit Mark valaha is kimosott a folyó medréből. Az orra körül néhány szeplőcske virított, de ez nem vont le semmit Louise szépségéből, csak még jobban kiemelte bőrének fehérségét. Szőke hajával ellentétben a szem sötéten fénylett és nedvesen pirosuló ajkai közül fehér fogai villogtak elő.

— Hogy van a mama? — kérdezte tőle Márk.

— Valamivel jobban — felelte Louise. — Használt kissé az orvosság, amit tegnap vettünk neki.

Átadta Marknak az ételt, amit a kosárban hozott s a szeme az idegenekre tévedt.

Tim rögtön odaugrott és bemutatkozott.

— Tim vagyok. New Yorkból ...

— New Yorkból? — csodálkozott a lány és valami különös fény csillant meg a szemében. →

New York borzasztó nagy város lehet ... Még sosem voltam olyan nagy városban ...

Tim mesélni kezdett New Yorkról, az óriási forgalomról, a színházakról, a Broadwayről, amelynek fénye éjjel is nappali világosságot áraszt. De nem sokáig mesélhetett, mert Mark megette az ebédet és visszaadta az edényt Louise-nak.

— Köszönöm Louise. Mondd meg a mamának, hogy tiszteltetem és jobbulást kívánok ...

Louise habozott egy pillanatig, hogy maradjon-e még, aztán elbúcsúzott Marktól és kezett nyújtott Seymournak és Timnek. Megfordult és elsielt ...

Tim utána nézett.

— Gratulálok a menyasszonyához — mondta, — nagyon csinos lány ...

— Igen — felelte Mark, — csak sok baj van az anyjával. Minden pénz rámegy a betegségére. Ha nem segíteném őket, talán már mind a ketten meghaltak volna. Azért is kezdtem el az aranymosást, hogy talán így több pénzhez jutok, mintha farmon dolgoznék. Csak nem volt szerencsém eddig ...

— Dolgozzunk együtt — ajánlotta föl Tim. Talán hármasban jobban fog menni és több szerencsénk lesz. Nekünk annyival jobb, hogy nem kell szerszámot vennünk, magának pedig mindig. Amit maga keres, az a magáé marad s amit mi találunk, abban is részesedik.

Mark gondolkozott egy pillanatig, aztán azt mondta.

— Rendben van. Három ember többet tud csinálni, mint egy. Belemegyek...

Tim kezét nyújtott.

— Akkor hát társak vagyunk.

— Mától kezdve társak vagyunk — felelte Mark ünnepélyes komolysággal.

Később, mikor Mark bement a konyhába, Seymour azt kérdezte a barátjától.

— Csak nem fogunk felezni vele?

— Dehogya is — nevetett Tim, — majd itt-ott adunk kis részt a szegény ördögnek. Most már csak az a fontos, hogy az aranyat idehozzuk és ezt a pupákot eltávolítsuk valahogy, amíg mi az aranyat beolvasztjuk és összetörjük.

— Az a legkevesebb, majd csak megszabadulunk tőle egy napra. Beküldjük a városba valamit bevásárolni...

*

Az éjszaka közeledett.

Mark fát szedett össze és tüzet rakott a mezőn. Tim és Seymour is lefeküdt a tűz mellé. Csodálatosan csendes éjszaka borult fölējük.

Mind a három férfi a tűzbe bámult álmodozva. Mark a lányról gondolkozott, Louiseről, aki valamikor felesége lesz. Seymour az aranyakról álmodozott, a tizenháromezer dollárról, amit tört aranyként fog New-Yorkba vinni.

Tim pedig mind a kettőről: a tört aranyról és Louiseről...

V.

Tim másnap korán reggel azt mondta Seymournak:

— Az első dolog az, hogy idehozzuk az aranyat. Azt hiszem, okosabb, ha nappal hozom, mert akkor nyugodtan vihetek cementzsákot az úton, senki sem fog gyanakodni...

— Egyedül akarod hozni?

— Jobb, ha egyedül hozom. Nem kelt olyan feltűnést, ha egy ember egyedül ballag zsákkal a hátán...

— Igazad van. Mit mondunk Marknak, hová megy?

— Mondd neki, hogy megfájdult a fogam és be kellett mennem a városba a fogorvoshoz...

— Jó, majd megmondom neki, csak eredj!

Tim útnak indult. Csak estefelé jött meg.

— Hol van a zsák? — kérdezte suttogva Seymour.

— Itt van! Eldugtam a bokor alatt — súgta vissza Tim.

— Na, kihuzatta a fogát? — kérdezte Mark.

— Ki, az ördög vigye el — felelte Tim, — megkínzott a disznó fogorvos...

Mark nem kérdezősködött többet. Nem volt jókedve, mert ma megint keveset hozott a munka. Pedig Seymour is segített neki. Talán, ha higanyal dolgoznának, akkor több aranyat lehetne a sárból kiválasztani...

— Majd kitalálunk valami okosabbat, mint a higany — bízta Tim.

— Mit? — kérdezte Mark bambán.

— Még nem tudom — felelte Tim óvatosan,
— de már töröm rajta a fejem...

— Ha ő töri a fejét — szólt közbe Seymour,
— akkor abból biztosan valami hasznos dolog
születik meg...

— Hát az bizony jó lenne — felelte Mark és
nagyot sóhajtott.

— Mi a baj? — kérdezte Tim.

Mark előadta, hogy délben megint itt volt
Louise. És értesítette, hogy az anyja rosszabbul
van. Az orvos megállapította, hogy nincs más
segítség, csak az operáció. Ha elég pénze volna,
akkor megfizetné az asszony operációját és az
öreg vagy meggyógyulna, vagy meghalna, de
mindenképen vége szakadna a dolognak, És
Mark feleségül vehetné Louiset...

— Ne búsuljon, — mondta neki Tim, — re-
méljük, hogy legközelebb szerencsénk lesz és ta-
lálunk néhány aranyrögöt. Akkor aztán min-
denre lesz pénz...

— Jó lenne — felelte Mark és szomorúan
ásított egyet. — Már késő van, ideje lenne lefe-
küdni...

Elővette az óráját és megnézte.

— Félty.

Az óra kicsúszott fáradt, kérges kezéből és
leesett a földre.

— Ejnye, — hajolt le ijedten — csak nem
tört össze...?

De bizony, az összetört, ha nem is egészen,
de az üvegje és a nagymutatója leesett.

— Ejnye, de sajnálom — sópáncodott Mark.
— Olyan drága óra volt? — kérdezte Seymour.

— Csak két dollárba került, de már nagyon megszoktam...

Gyufát gyújtott és úgy kezdte a sötétben keresgélni a földön a hiányzó részeket. Az üveget meg is találta, de a nagymutató nem került elő. Mintha csak elnyelte volna a föld...

— Annyi baj legyen! — vigasztalta Tim a szerencsétlen Markot, — minek itt nekünk tudni, hogy pontosan hány perc van? Az órát pedig a kismutató is megmondja...

— Ez igaz — hagyta helyben Mark és megvigasztalódva bement a kabinba. Tim és Seymour még kint maradtak kissé, hogy megbeszéljék a további teendőket.

— Helyezd biztonságba az aranyat — sutogta Seymour.

— Ne félj semmit. Éjszakára a fejem alá teszem és betakarom. Rajta fogok aludni.

— Helyes. Holnap pedig beküldjük Markot a városba bevásárolni. Annyi megbízást adunk neki, hogy ne jöhessen vissza estig. Azalatt beolvasztjuk az arany egy részét...

Még tanácskoztak egy ideig, aztán ők is bementek a kabinba lefeküdni.

Másnap Tim azt mondta Marknak.

— Ha rendesen akarunk dolgozni, akkor élelmet kell hozatni. Amíg csak maga egyedül volt, addig elélt azon, amit a menyasszonya kihozott időnként. De most hárman vagyunk és

nekünk is rendesen kell táplálkozni, hogy jó munkát végezhessünk. Adunk pénzt és menjen be a városba, bevásárolni mindenféle élelmet. Maga biztosan jobban tud bevásárolni, mint mi, akik idegenek vagyunk erre felé.

— Mit vegyek? — kérdezte Mark.

— Ami eláll — felelte Tim, — szalonnát, kolbászfélét, lisztet...

— Várjon, majd én megmondom, hogy mit vegyen — szólt közbe Seymour és egy papírra felírt egy sereg dolgot. Tekintélyes listát állított össze és átadott Marknak tíz dollárt.

— El fog tartani estig is, amíg mindezt összevásárolom — vélekedett Mark és akkor mi lesz a munkával? Nem keresek semmit egész nap...

— Majd mi dolgozunk maga helyett — bízta Tim. — Két ember több földet tud átlapátolni a szitán, mint egy...

— Az igaz — hagyta helybe Mark gyanútlanul.

Tim nevetni szeretett volna, Mark olyan együgyű arcot vágott.

— Csak menjen, menjen... Nem baj, akár milyen későn jön vissza...

Mark búcsút intett és nyugodtan elindult a város felé.

— Ettől megszabadultunk — mondta Seymour — most aztán munkához kell látnunk gyorsan... Rakjunk tüzet.

— Szamár vagy — mondta Tim, — az aranyat nem lehet megolvasztani nyitott tűzben. Olyasféle tűzhelyet kell felállítanunk, mint ami-

lyen a kovácsműhelyekben van. Máskülönben nem tudunk akkora hőt fejleszteni, hogy az arany megolvadjon...

— Nincs faszenünk.

— Csinálunk. Azt könnyű csinálni. Nedves földből készítünk egy zárt kemencét és az alatt elégetjük a fát. Nem láttál még az erdőkben szénégetőket...?

— Dehogynem.

— Akkor rajta. Készítsd el a faszenet, az alatt én elkészítem a kovács-tűzhelyt. Van egy fujtatóm is, amit útközben szereztem, mert anélkül nem lehet elég hőt fejleszteni...

— Honnan szerezted a fujtatót? — kérdezte Seymour, — loptad?

— Ne kérdezz ilyeneket — felelte Tim, — örülj neki, hogy megvan, ami kell...

Nekiláttak a munkának. Keményebb munka volt, mint gondolták. De délfelé már készen állt a kovács-tűzhely. Tim valahonnan egy acéllemez is szerzett, annak a közepét behorpasztotta egy hatalmas kődarabbal. Persze, az acéllemez előbb vörös-forróvá kellett izzítani, hogy engedjen az ütéseknek és begömbölyödjék a közepén.

Mikor ez megvolt, rátették a kovács-tűzre és rádobtak egy-két darab aranyat. Aztán elkezdték fujtatni...

Az arany megolvadt.

— Na most — vezényelte Tim — dobjunk hozzá egy kis földet is, majd meglátjuk, mi kerül ki belőle.

Egy diónagyságú, földdel kevert aranyrög ke-

rült ki belőle. Tim olyan vidám lett, hogy ugyan szerett volna örömeiben.

— Na látod — mondta Seymournak, — találunk egy gyönyörű aranyrögöt. Ez az aranyrög mégér legalább negyven dollárt...

— Annyit az én számításom szerint is mégér — nevetett Seymour — mert két húszdolláros aranyból készült ..

Tim a falu felé nézett és meglökte a barátját.

— Vigyázz! Louise jön...

— Nem szabad idejönnie, hogy meglássa, mit csinálunk — ijedezett Seymour.

— Ne félj, majd én szóval tartom — mondta nyugodtan Tim.

A lány elé sietett.

Louise zavart lett, amikor meglátta.

— Hol van Mark?

— Elment a városba bevásárolni — felelte Tim barátságosan. — Mit hozott, drága Louise? Ennivalót? Majd én megeszem Mark helyett...

Louise azonban nem nevetett a tréfán. Most, hogy egyedül volt Timmel, félelem és zavar látzott az arcán. Tim azonban hamar megtalálta a hangot, amivel megnervehette a lány bizalmát.

Beszélni kezdett arról, hogy a mamát meg kell operálni és akkor rendbejön minden. Louise olvan szép lány, hogy ha nem itt élne, az Isten háta mögött, eldugva az emberek elől, akkor ő maga is kereshetne annyi pénzt, hogy az anyján segíthetne.

— Erre már én is gondoltam — mondta Louise sóhajtva.

Tim megint New Yorkról kezdett beszélni. Louise felgyúlt szemmel hallgatta. Az arca kipirosodott. Határozottan szép volt.

Tim megfogta a kezét.

— Louise, ha maga akarja, szívesen segítem magát, hogy elkerüljön New Yorkba...

— Miért tenné ezt? — rebegte Louise.

— Mert tetszik nekem — suttogta Tim, — szeretem magát!

— Nem szabad ezt mondania — sóhajtott a lány. De nem vonta ki a kezét Tim kezéből...

Tim aztán még sokáig beszélt neki mindenféléről. Hogy New Yorkban van egy gazdag rokona, akivel összeveszett s azért nem tudott eddig az örökségéhez hozzájutni. De most Louise kedvéért megszerzi, sok ezer dollárja lesz s akkor Louise is küldhet majd pénzt az anyjának, hogy megoperáltassa magát...

A lány kábultan hallgatta a hazugságokat. Gyanutlan, álmodozó természet volt, aki szívesen hallgatta Tim ravasz históriáit, mint a gyermek a meséket...

— De nem szabad ezekről senkinek sem beszélni, drágám — figyelmeztette Tim, — nehogy elmondja Marknak!

— Nem, nem — felelte Louise ijedten, — hogy mondhatnék el ilyesmit Marknak. Ő meg se értene...

— Persze, hogy nem — mosolygott Tim. — Hát akkor jön majd velem New Yorkba...?

— Nem tudom — hebegte Louise.

Tim hirtelen átkarolta és meg akarta csókolni.

De csak futólag érte el az ajkát, mire Louise lángvörösen, szégyenkezve kitépte magát a karjai közül.

És futva indult visszafelé.

Tim utánanézett.

— Kis ostoba, falusi liba — gondolta magában, — de azért helyes teremtés. Megszöktetem. Pár hónapig, amíg ki nem okosodik New Yorkban, nagyon mulatságos lesz vele az élet...

VI.

Másnap reggel megint nagy tanácskozás folyt Tim és Seymour között.

— Hát ma hogy szabaduljunk meg Marktól?

— Megint be kell küldeni valamiért a városba.

— Attól félek, hogy gyanut fog.

— Annál rosszabb rá nézve.

— Mit értesz ez alatt? — kérdezte Seymour ijedten. Nagyon is jól tudta, hogy Tim mire gondol.

— Ha gyanut fog, majd elnémitjük!

— Akármít, csak nem ölni!... — ijedezett Seymour.

— Hát jobb, ha beszélni engedjük? A bankrablásért is lecsuknának mindkettőnket legalább tíz-tizenöt évre...

— Igazad van — mondta megtörtén Seymour, — de reméljük, hogy nem fog gyanakodni. Sokkal butább annál.

— Persze — mosolygott Tim, — tegnap is rögtön elhitte, mikor megmagyaráztuk neki, hogy mire kell a kovácstűzhely. Egyszerűen betesszük a sarat az acéltányérra és kiolvasztjuk belőle az aranyat. Így több aranyat kapunk, mintha higanyt használnánk...

— Még örült is neki!

Tim arca széles vigyorgásra húzódott.

— Láttad, hogy kidagadtak a szemei, mikor meglátta azt a negyven dolláros aranyrögöt? Azt hiszem, még soha életében nem látott ekkora darabot!

— Micsoda buta pofát vágott!

— Mit gondolsz? — kérdezte később Seymour a barátjától — meddig fog tartani, amíg az egész huszonhat kiló aranyat megolvasztjuk?

— Bizony eltart egy hétig is — mondta Tim. Sajnos, ezekkel a szegényes eszközökkel nagyon lassan megy...

— Csak Mark ne vegyen észre semmit!

— Mondtam már, hogy ne tarts attól. Időnkint majd kap egy-egy kisebb aranyrögöt.

— Persze, nem is szabad neki sokat adni, ne-
hogyan fogjon.

Elhallgattak, mert Mark kijött a kabinból.

Tim azzal fogadta, hogy jó lenne, ha megint bemenne a városba. Még valamit kellene hozni.

— Micsodát? — kérdezte Mark kifejezéstelen arccal.

— Hm... — felelte Tim, — jó lenne kis sör is a száraz élelmiszerek mellé. Az ember nemcsak étellel él, hanem itallal is.

— Sör? — kérdezte Márk és felhúzta a szemöldökét — az nem egészséges.

Seymour és Tim meghökkenve néztek rá.

Egy pillanatig csend volt.

— Nem hozok sört — mondta határozottan. — Ha még pálinkát mondtak volna, az más lenne. A pálinka erőt ad a munkához...

— Jól van, Mark! Hát hozzon pálinkát — sóhajtott Seymour megkönnyebbülve.

Mark elmosolyodott, mire Tim is vigyorogni kezdett.

— Jó fiú ez a Mark, csak bánni kell vele tudni. Egyszerű, derék ember... gondolta magában.

Hangosan pedig azt mondta:

— Ha már a városban jár, csináltassa meg az óráját is. Tétessen rá egy nagy mutatót. Az én költségre. Kezd kissé szerencsésebben menni az aranyásás, hát illik, hogy egy rendes órája is legyen. Nem igaz?

— De igaz — hagyta helyben együgyű mosollyal Mark, — csakhogy az órásnál mindig várni kell s akkor megint este lesz, mire visszaérkezem...

— Nem baj — felelte Seymour — majd mi dolgozunk maga helyett.

— Köszönöm szépen — felelte Márk szinte alázatosan.

— Igaz, Márk — szólalt meg most Tim, — nem is kérdeztem tegnap, mi ujság a városban? Hallott valami különöset?

— Nem igen hallottam semmit — mondta

Mark vontatottan, — a borbélynál ugyan beszélgettek mindenféléről, de nem nagyon figyeltem oda.

— Mégis mit mondtak?

— Hogy egy farmon, Bradford közelében kétfejű borjú született... Colburnba egy ügyvéd agyonlőte magát, Bradfordban kirabolták a megyei bankot és a város elhatározta, hogy új hidat építenek a folyón...

— Ne mondja — felelte Tim szórakozott arccal, — új hidat építenek? És kirabolták a bradfordi bankot?

— Ki bizony.

— Mennyit vittek el?

— Nem tudom, nem figyeltem oda, mikor mondták.

— És tudják, hogy kik követték el a rablást?

— Á, dehogy — legyintett Mark a kezével. — Buta itt a rendőrség! Azt se tudják, hogy hol keressék őket...

Cihelődni kezdett.

— Na, megyek már, mert különben estére sem érek haza...

Tim utána nézett, aztán mikor eltűnt az alakja a távolban, odafordult Seymourhoz.

— Most aztán lássunk neki a munkának. Nincs ugyan veszély, de azért jobb lesz, ha minél előbb túlesünk rajta...

Délig sikerült mintegy száz darab aranyat beolvasztani és apróra törni. Délfelé megint megjelent Louise. Tim eléje ment az úton, amikor meglátta.

Louise most már nem volt annyira zavart. Bátorabban és nyugodtabban beszélgetett Timmel, sőt, mikor Tim megint arról kezdett beszélni, hogy szökjenek együtt New Yorkba, biztatón mosolygott.

Tim jóleső melegséget érzett szétolvadni a mellében, s amikor Louise visszament, sokáig nézett utána.

— Határozottan csinos... — gondolta magában.

Most már teljesen kész volt a tervével. Louise-t meg fogja szöktetni és magával viszi az egész aranyat. Seymour csináljon, amit akar. Nem fogja följelenteni, mert akkor ő maga is bajba kerülne.

— Ha Seymourra hallgatok — gondolta magában Tim — sose jutottunk volna hozzá ehhez az aranyhoz. Az én ötletem volt az egész... A barátság nagyon szép, de nekem magamnak is kell huszonhatezer dollár. Elvégre nem leszek egyedül. Louise-al együtt ketten leszünk a pénzhez...

Esteledett, de Mark még mindig nem érkezett meg. Seymour eloltotta a tüzet, amiben az aranyat olvasztották: nem volt többé szükség rá. Készen volt a munka, az egész huszonhat kiló. arany ott volt előttük, — megolvaszítva, apró, rögalakú darabokban...

— Na, most osszuk el — mondta Tim.

— Helves. De hogyan?

— Lemérjük.

— Nincs mérlegünk.

Tanácskoztak egyideig, végül is úgy oldották meg a problémát, hogy egy villaalakú faág segítségével durva mérleget szerkesztettek. Az aranyat szemmérték szerint elosztották, két egyforma zsákba tették s aztán a rögtönzött mérleggel megállapították, hogy a két zsáknak egyforma súlya van-e?

Némi vitatkozás után megegyeztek.

— Most aztán ellógunk innen — mondta Seymour.

— Lassan a testtel — felelte Tim. — Természetes, hogy a legelső alkalommal tovább állunk. De nem kell sietni, azzal csak gyanút keltenénk... Pár napig még maradnunk kell... Egyelőre biztonságban vagyunk itt...

Tim nem azért mondta ezt, mintha a maga részéről csakugyan maradni akart volna. Ellenkezőleg: az volt a célja, hogy megszökik. Csak hogy a barátja nélkül akart megszökni, ellenben magával akarta vinni Seymour részét is a zsákmányból. Ehhez pedig idő és alkalom kellett. Ezért nyugtatta meg Seymourt, hogy egyelőre nem sietős a menekülés...

Seymour nem gyanított semmit.

— Igazad van — mondta nyugodtan, — egyelőre biztonságban vagyunk itt. De hol rejtjük el addig az aranyat?

— A fekvőhelyünkön... A fejünk alá tesszük a zsákokat és betakarjuk valamivel...

— Rendben van: Akkor gyerünk, rejtjük el az aranyat...

Bementek mindketten a kabinba.

Bevitték a zsákokat és elrejtették a fekvőhelyükön. Seymour csinos párnát csinált az aranyzsákból és eligazította fölötte a takarót...

— Most aztán jöhet Mark... — mondta elégedetten.

De Mark még mindig nem jött.

— Kimegyek eléje — mondta Tim a barátjának, — te addig maradj itt... Őrizd az aranyunkat...!

Tim ezzel kiment a kabinból. De nem a Bradford felé vezető országútra ment ki, hanem az ösvényre tért, amely a falu felé vezetett...

Pár percnyi sietés után elérte a szélső házakat és egy kis kunyhó előtt megállt. Itt lakott Louise.

Tim a lány leírásából ráismert a házra. Benézett az ablakon, mely nem volt szorosan befüggönyözve. Láttá Louiset s látta az anyját is. A beteg asszony lehúnyt szemmel feküdt az ágyban. Valószínűleg aludt.

Tim halkán megzörgette az ablakot.

Louise ijedten felrezzent, kinézett, majd rögtön kijött a ház elé.

— Jaj, Istenem...

— Drága Louise — suttogta Tim, — nem akartam megijeszteni. Csak figyelmeztetni akartam...

— Mi baj van?

— Semmi. Arra akartam figyelmeztetni, hogy legyen készen. Nemsokára elmegyünk... úgy, ahogy megbeszéltük... hajnalban idejövök és kopogtatok majd az ablakon...

Louise a szívére szorította a kezét. Most még jobban meg volt ijedve. De Tim biztatta, hízélgő, bátorító szavakat sűgott a fűlébe, űgy, hogy a lány megnyugodott kissé.

Tim aztán elbűcsűzott és visszament a kunyhóba. Mark még mindig nem jött meg.

— Most menj te ki az országűtra — mondta Tim a barátjának, — hátha jön már valahol...

— Jó — felelte Seymour és engedelmesen kiballagott a kunyhóból.

Elindult az országűt felé

Tim utána nézett, aműg el nem takarták a bokrok, aztán visszament a kunyhóba.

Egvenesen Seymour fekvőhelyéhez ment és kivette onnan a zsák aranyat.

A tartalmát hozzáöntötte a saját aranyához. Mindezt lázas gyorsasággal csinálta, hogy kész legyen, mielőtt a barátja visszajön és meglepi. Seymour zsákjával a kabin mögė lopódzott és megöltötte az űres zsákot földdel és kődarabokkal. Aztán visszatette Seymour feje alá és eligazította fölötte a takarót, űgy, ahogy volt...

— Holnapig nem veszi észre — gondolta magában, — hájnalban pedig űgyis továbbállok...

VII.

— Mark este érkezett meg.

— Hogy sikerűlt a mai munka? — kérdezte reménykedő arccal.

— Nem űgy, mint tegnap — felelte Tim sa-

ványúan — csak tíz dollár ára aranyat találunk...

— Hát — vonta fel a vállát Mark filozófikusan, — nem lehet az ember mindig egyformán szerencsés... De azért ez is elég jó eredmény. Ezt megünnepeljük. Itt a pálinka!

Odakínálta az italt Timnek és Seymournak, akik először nem akartak inni, de aztán Mark biztatására mégis felhajtottak egy-egy pohárával.

Mark arca pirosan ragyogott, úgylátszott, mintha ő már jóval előbb, — az úton is, kóstolgatott volna az italtól. Ezért nem is biztatták, hogy igyon velük is...

Timnek hirtelen úgy rémlett, hogy Mark csak teszi a részegséget és a szeme figyelmesen fűrészelve csillogott feléje. Ugyanekkor azt is érezte, hogy valami szédület fogja el, mintha a világ forogni kezdene körülötte. Oldalt nézett és látta, hogy Seymour már kábult mozdulatlanságban fekszik a földön. Bizonyára a pálinkában volt valami kábítószer...

— Csak nem ez a gazember Márk...? villant át rémülten az agyán a szörnyű gyanu és fel akart ugrani, hogy rárohanjon a nyugodtan álló Markra...

De a lábai nem engedelmeskedtek, visszahanyatlott. Annyit még érzett, hogy Mark lehajol hozzá, belenyúl a zsebébe és elveszi a revolverét...

Mikor újra magához tért, érezte, hogy kezé-lába meg van kötözve. Két idegen embert látott

maga fölött állni. Az egyiknek puská volt a kezében. Mark észrevette, hogy Tim kinyitja a szemét és csodálkozva néz a puskás emberre, mintha kérdezné, hogy ki az?

— Ez a megyei sheriff — mutatta be Mark a puskás embert Timnek — a másik gentleman pedig a bradfordi rendőrkapitány...

— Dehát hogyan...? — dadogta Tim.

— Nézze — mondta neki Mark nagyon értelmes hangon, mely éles ellentétben állt azzal az együgyű kifejezéssel, amit Tim azelőtt látott az arcán — nem akarom, hogy soká törje a fejét... Én már sok aranyrögöt láttam életemben, de olyan aranyat még nem láttam, amelyben egy zsebóra nagymutatója lett volna. És éppen az én óráim nagymutatója. Rögtön sejtettem, hogy nem a természet olvasztotta bele...

— Az első perctől kezdve — folytatta Mark — gyanusaknak találtam magukat, akik minden szakértelem nélkül akartak itt aranyat kutatni és olyan hallatlan szerencsével fogtak hozzá, hogy mindjárt egy negyven dolláros aranyrögöt találtak. Mikor aztán az aranyban megláttam az óráim nagymutatóját, rögtön tisztában voltam vele, hogy maguk olvasztották bele. Persze, nem szándékosan, hanem véletlenül, amikor hozzákeverték a földet, hogy olyan legyen, mint egy természetes aranyrög. Erre utánajártam a dolgnak és amíg maguk aludtak, némi kis nyomozást végeztem. Nem is lepődtem meg, mikor több, mint húszezer dollár ára aranypénzre bukkantam, ami szintén beolvasztásra várt. Csak

azért nem nyúltam hozzá rögtön, mert nem akartam, hogy maguk gyanút fogjanak, mielőtt a sheriffel megbeszélem a dolgot. Ennélfogva nagyon örültem, mikor ma ismét beküldtek a városba. Megbeszéltem az esetet a bradfordi rendőrkapitány úrral is, aki azt tanácsolta, hogy kerüljünk el minden erőszakot. Minthogy maguk elszánt fickóknak látszottak, akik nem riadnak vissza attól sem, hogy a revolverükhöz nyúljanak, a rendőrkapitány úr azt ajánlotta, hogy kábítsam el és kötözzem meg magukat. Ha nem tekintettek volna engem olyan butának és ügyefogyottnak, nem ment volna olyan könnyen a dolog, de így — hál' Istennek — sikerült...

Tim kábultan, zavaros szemekkel meredt a beszélőre, s az izmai megfeszültek, mintha neki akarna ugrani a másik torkának. De mozdulni sem tudott. A szíjjak erősen tartották.

A rendőrkapitány odafordult Markhoz.

— Holnap felveheti a háromezer dollár jutalmat, amit a bank tűzött ki a banditák fejére...

— Igen, uram — felelte Márk boldogan és körülnézett, mintha keresne valakit a szemével. Nem kellett soká keresnie. Louise ott állt a közelben.

Márk átölelte.

— Hallod ezt, drágám?

— Hallom — mondta Louise szemlesütve.

— Tudod, ez mit jelent? Azt, hogy elvisszük édesanyádat New Yorkba, ahol meg fogják gyógyítani. És te is meglátod végre New Yorkot. Nem örülsz?

— De örülök — mondta Louise és egy könyvet morzszolt szét a szemében.

— Miért sírsz, drágám? — kérdezte Márk.

Louise nem felelt. E pillanatban maga sem tudta. A szíve fájt kicsit, sajnálta a megkötözött fiút, aki bankot rabolt, hazudott, de azért olyan szépen tudott beszélni...

Aztán örült is kissé, hogy nem kellett csalnia, hazudnia, nem kellett elhagynia a becsületes Márkot és mégis teljesedik minden, amit a sorstól kívánt...

— Miért sírsz drágám? — kérdezte Mark újra, Louise odasimult a mellére.

— Mert olyan boldog vagyok... »

VÉGE.

Legközelebbi regényünk

A GÉPEMBER SZÍVE,

amelynek szerzője

NÓGRÁDI BÉLA.

A tehetséges, fiatal író ezuttal egy hányatott életű ember, egy mutatványos lelkiválságát rajzolja meg döbbenetes erővel. A mutatványos — Motto Frozó, a gépeMBER, aki a sors kényszerűségéből még gyilkosságba is belesodródik. A borzalmas szenvedéseken és megpróbáltatásokon is átharsog Nógrádi írásában az élet szava, a mindenkivel kibékítő optimizmus.

276. SZÁMU KERESZTREJTVÉNY.

VÍZSZINTES:

1. Ismert Petőfi-idézet
5. Egyesülés
9. Tragédiájáról színdarabot irtak
10. Csúnya
11. Támogatja
13. A «Lyon Lea» szerzőjének monogr.
14. Szerszám
15. Női név
17. Személyes névmás
18. Amit be kell tartani
20. Fényez
22. Diplomáciai testület
23. Magyarul: állam
25. Egy, angolul
26. Kép lóg rajta
27. Angol
30. Ilyen ónnal állapítják meg a mélységet
31. Válogatott kapus
32. Principium
33. Ének
34. Mint a 17-es
35. Diktátor
37. Rizs, idegen nyelven
39. Tóth Aladár
40. Amin a végtagok vannak
42. Valami édes
43. Főnemes, röv.
44. Hegedülni, stb. tanítanak benne
46. Folyó, spanyolul
48. Kiváló

FÜGGŐLEGES:

1. Mikes Kelemen szülőföldje
3. Mennyei
4. Süteményféle
5. Mássalhangzó
6. Fegyveres alakulat, néhány emberből áll
7. Francia képeslap
8. Nép dal egy sora
12. Megtörtént
13. Sör-márka
16. Régi súlymérték
17. A Bajazzok egy szereplőjének neve
19. Férfi név
21. Lisztgyártás mellékterméke
24. Rövidített címzés
26. Ríva
27. Zagyva
28. Régi nép
29. Szemmel érzékel
30. Iparos
33. Német tagadószó
34. Birtokos névmás
36. Űrmérték, rövidítve
38. Almos felesége
41. Csordultig van
43. Szánkófajta
45. Vissza: Tíz, angolul
47. Eggyel kevesebb, mint ezer
48. Ifj. — angolul

A 275. SZÁMU KERESZTREJTVÉNY MEGFEJTÉSE:

Vízszintes: 1. Ma, 3. Az én apám, ha nem akarná, 5. Catalaunumi, 8. Klabund, 10. Ada, 11. Omega, 12. Eton, 13. Near, 14. Po, 16. Ama, 17. Márk, 18. Au, 19. MM, 21. Mama, 23. Via, 25. I. H., 26. Siki, 30. Vont, 31. Nimand, 32. Ce, 33. Ta, 34. SB, 36. Téma, 38. Cár, 40. Ha, 41. AERO, 43. Odon, 44. Kicsik, 46. Dóm, 47. Banting, 49. I. E.

Függőleges: 1. MK, 2. Aloe, 3. Aber, 4. Zug, 5. CD, 6. Tata, 7. Adoma, 9. Amaz, 13. Nem volnának a gazdagok, 15. Óra, 17. Main, 20. Miló, 22. Liga, 24. Anna, 26. Samu, 27. Kant, 28. At, 29. Ki, 30. Vasco de Gama, 32. Céh, 35. Bádög, 37. Lesi, 39. Róma, 41. Acta, 42. RINI, 45. Inn, 47. B. A., 48. Ge.

276. számú keresztrejtvény

	1	2	3	4	↓	5	6	7	↓
8		9						10	
11	12						13		
14				15		16			17
18			19		20			21	
22			23	24				25	
		26					27		
↳	28					29			↓
30					31				
32				33					34
35			36				37	38	
39			40			41		42	
		43			44		45		
46	47			48					
↳					↳				

A VILÁGVÁROSI REGÉNYEK-ben

az egymásután sorrendjében a következő írótól jelent meg egy, vagy több eredeti regény:

Faragó Sándor, Forró Pál, Ifj. Lovászy Márton, Babay József, Németh Károly, Innocent Ernő, Tersánszky J. Jenő, Leleszy Béla, Moly Tamás, Kulesár Miklós, Kellér Andor, Bibó Lajos, Ternay István, Békeffi József, Tamás István, Görög László, Orbók Attila, Baróti Zoltán, Komor István, Fekete Oszkár, Lestyán Sándor, Diószeghy Miklós, Egly Antal, Aszlányi Károly, Németh Andor, Császár Géza, Gál Imre, Bedő Géza, Urai Dezső, Kertész Mihály, Kelemen Kálmán, Szánthó Dénes, Faludi Kálmán, Kolozsvári Andor Péczely József, Szeredy S. Gusztáv, Polgar Rezső, Gosztonyi Adám, vitéz Vadady Albert, Nagy Károly, László Ferenc, Boros Pál, Rejtő Jenő, Csöndes Géza, Gárdos Ferenc, Magyar Tibor, Büky György, György László, Juhász Lajos, Bálint László, Szentgyörgyi Ferenc, Bozzay Margit, Nógrádi Béla, Ákos Miklós, Szabó Jenő, Bendli Imre, Dobó Iván, Erdődy János, Gyárfás Miklós.

Az utolsó 25 szám a következő:

- 252. URAI DEZSŐ: Az ördögfilm.
- 253. GOSZTONYI ADÁM: A vészmadár.
- 254. CSÖNDES GÉZA: Az úri gyilkos.
- 255. LELESZY BÉLA: A fekete musztáng.
- 256. DOBÓ IVÁN: A sasok klubja.
- 257. GÖRÖG LÁSZLÓ: Nincs pardon.
- 258. FORRÓ PÁL: Asszonyom, fizessen.
- 259. SZEREDI S. GUSZTÁV: Három mesterfogás.
- 260. ERDŐDY JÁNOS: Egy ország eladó.
- 261. ÁKOS MIKLÓS: A bűnbak.
- 262. GOSZTONYI ADÁM: Egy fogadás története.
- 263. GÖRÖG LÁSZLÓ és JUHÁSZ LAJOS: Rejtett nyomokon.
- 264. TERNAY ISTVÁN: Az expresszvonat.
- 265. IFJ. LOVÁSZY MARTON: A remek öltet.
- 266. NÓGRÁDY BÉLA: A fehér légítő.
- 267. NAGY KÁROLY: A reklámherceg.
- 268. GOSZTONYI ADÁM: Vércsomjas Jack bőre.
- 269. GÖRÖG LÁSZLÓ: Amikor már késő...
- 270. ÁKOS MIKLÓS: A császár nadrágja.
- 271. GYÁRFÁS MIKLÓS: Kató revolvere.
- 272. ERDŐDY JÁNOS: Vőlegényem, a gangszter.
- 273. LELESZY BÉLA: A nehéz kenyér.
- 274. JUHÁSZ LAJOS: Ostrom az aranyvár ellen.
- 275. GÖRÖG LÁSZLÓ: Ifalálkeringő.
- 276. GOSZTONYI ADÁM: A szerencsés aranyások.

